

Европейска
комисия

Достъпен•град

Награда за 2018 г.

Примери за най-добри практики
за повишаване на достъпността на
градовете в ЕС

Социална
Европа

Люксембург: Служба за публикации на Европейския съюз, 2018 г.

© Европейски съюз, 2018 г.

Повторното използване е разрешено, при условие че се посочи източникът.

Политиката на повторно използване на документите на Комисията е регламентирана с Решение 2011/833/ЕС (ОВ L 330, 14.12.2011 г., стр. 39).

За използването или възпроизвеждането на снимки или други материали, за които ЕС не е носител на авторското право, трябва да се иска разрешение направо от носителите на това право.

Print	ISBN 978-92-79-80892-0	doi: 10.2767/495295	KE-BL-18-001-BG-C
PDF	ISBN 978-92-79-80829-6	doi: 10.2767/7790	KE-BL-18-001-BG-N

Съдържание

Предговор.....	4
Награда „Достъпен град“ за 2018 г. – лесна за четене версия	5
Въведение.....	11
Лион, Франция – победител.....	12
Любляна, Словения – втора награда.....	16
Люксембург, Люксембург – трета награда.....	20
Вибор, Дания – специално отличие: достъпност в историческа среда.....	24
Участие за наградата „Достъпен град“ 2019 г.	28

Предговор

За осем години наградата „Достъпен град“ се превърна в утвърдено европейско отличие и аз с гордост откривам, че градовете продължават да създават иновации, за да отговарят на нуждите на всеки.

без пречки за своята мобилност или участие.

Тази публикация има за цел да даде идеи за политики и практически примери, за да вдъхнови други градове, срещащи подобни предизвикателства. Градовете из целия ЕС имат споделена амбиция да подобряват достъпността – не само за по-възрастните си граждани и тези с увреждания, но също така за общото благо.

Всъщност качеството и обхватът на иновациите, демонстрирани от тазгодишните победители, продължават да ни водят към нови нива на достъпност в Европа и да предоставят постоянен източник на вдъхновение и насоки за други градове.

Тазгодишните победители са примери, които се надяваме да окуражат много други градове да участват в предизвикателството през следващата година. Лион, Любляна, Люксембург и Вибор показват, че независимо къде се намирате в Европейския съюз, можете да направите промени, които ще имат пряко влияние върху живота на гражданите ви.

От гледна точка на Европейската комисия наградата „Достъпен град“ е ясен индикатор за това колко е важна достъпността за градовете в цяла Европа. Много градове имат труднопроходими терени, финансови ограничения или се налага да обръщат внимание на опазването на историческите си сгради.

Ние приветстваме продължаващия и растящ фокус върху създаването на приобщаваща Европа, в която всички граждани могат да се наслаждават на свободата да живеят, работят и прекарват свободното си време

Мариан Тейсен

Комисар по заетостта, социалните въпроси, уменията и трудовата мобилност

Награда „Достъпен град“ за 2018 г.

Лесна за четене версия

Кои сме ние?

Ние сме Европейската комисия и Европейският форум на хората с увреждания.

Европейската комисия предлага закони, които правят Европа по-добра за хората ѝ.

Европейският форум на хората с увреждания работи за защитата на правата на хората с увреждания в Европа.

Ние често работим заедно, за да направим Европа по-хубаво място за хората с увреждания.

Например всяка година се обединяваме, за да организираме **наградата „Достъпен град“**.

Какво представлява наградата „Достъпен град“?

Наградата „Достъпен град“ е отличие, което даваме всяка година на градове, работещи усилено, за да бъдат достъпни.

Един град е достъпен, когато всички хора могат да живеят в него, да се предвижват и да използват всички услуги без проблеми.

Например един град е достъпен, когато всички хора могат лесно:

- да вземат автобуса или метрото, за да отидат на работа;
- да използват машини за билети, за да закупят билет;
- да се разхождат по улиците и влизат в обществени сгради;
- да получават информация, която могат да разберат.

Това е важно за всички и най-вече за хората с увреждания и по-възрастните хора. Често има неща, които са недостъпни за тях. Ако нещо е недостъпно, те няма да могат да участват в общността като другите хора. Те ще бъдат изключени.

Например, ако автобусите нямат рампи, хората с инвалидни колички не могат да отидат на работа или да се предвижват.

Така наградата „Достъпен град“ е възможност за градовете в Европа да покажат как работят, за да са достъпни за всички хора.

Участие в следващата награда „Достъпен град“

Тази година Европейският съюз празнува културата и начина, по който във времето тя се предава от по-възрастните към по-младите хора. Културата може да е изкуство, музика, театър, храна и други неща в една държава, които показват много за историята и народа ѝ.

Като всички други неща културата също следва да е достъпна за всички хора.

Например хората с увреждания трябва да могат да посещават музеи или други сгради и места, където могат да научат повече за културата на една държава.

Затова тази година раздаваме 2 допълнителни награди на градове, които полагат усилия да направят културата достъпна за всички хора.

Участие за наградата „Достъпен град“ за 2019 г.

Кои градове могат да участват?

Не всички градове могат да участват за наградата „Достъпен град“. За целта те трябва:

- Да са в държави, които са част от **Европейския съюз**. Европейският съюз е група от 28 държави в Европа, които са се обединили, за да направят Европа по-добра за хората ѝ.
- Да имат повече от 50 000 жители. Ако в държавата има по-малко от 2 града с такова население, 2 или повече по-малки града могат да се обединят. В случай че заедно те имат повече от 50 000 жители, те могат да участват за наградата „Достъпен град“. Само 2-те допълнителни награди за достъпна култура могат да се дават на градове, в които живеят по-малко от 50 000 души.

Градът, спечелил наградата „Достъпен град“ миналата година, не може да участва отново тази година.

Как могат градовете да участват?

Градовете, които искат да участват за наградата „Достъпен град“, трябва да кандидатстват онлайн. Хората, които управляват градовете и вземат важни решения за тях, трябва да попълнят формуляр в интернет.

В този формуляр те трябва:

- да кажат защо считат, че градът им трябва да спечели наградата „Достъпен град“;
- да дадат примери и да покажат как градът им прави нещата достъпни за хората;
- да разкажат как възнамеряват да продължават добрата си работа в бъдеще.

Градовете, които искат да вземат участие в наградата „Достъпен град“ тази година, трябва да разгледат този уебсайт: **<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1141>**

Ще слагаме всички новини за наградата „Достъпен град“ на уебсайта. Също така ще обявим докога градовете трябва да попълнят формуляра, за да участват за наградата „Достъпен град“ тази година.

Как избираме победителя?

Групи хора проверяват работата на всички градове, кандидатствали за наградата „Достъпен град“.

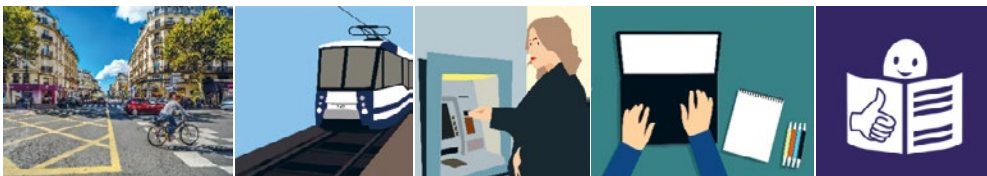
Хората с увреждания и по-възрастните хора са част от тези групи.

Те проверяват какво правят градовете, за да бъдат нещата достъпни за доброто на хората им.

Например, те проверяват дали градовете имат достъпни:

- сгради и улици;
- автобуси, метро и друг обществен транспорт;
- машини за билети и банкомати;
- уебсайтове и други технологии,
- които хората да могат да използват за комуникация;
- информация, която може лесно да се чете и разбира от всички.

Те гледат кой от градовете се справя най-добре в това да прави тези неща достъпни за всички хора. Този град печели наградата „Достъпен град“.

Кога ще представим победителя?

През декември 2018 г. ще имаме голяма среща в Брюксел, за да говорим за правата на хората с увреждания.

На тази среща също така ще кажем кой град печели наградата „Достъпен град“ за тази година.

Тогава ще връчим наградата „Достъпен град“ на този град.

Още информация?

Ако искате още информация, моля, изпратете ни имейл на адрес: secretariat@accesscityaward.eu

Въведение

Схемата за наградата „Достъпен град“ бе лансирана през 2010 г. с цел насърчаване на достъпността в градска среда за растящото население от възрастни хора и хора с увреждания в Европа.

Всяка година наградата става свидетел на богата гама от кандидатури от държави от целия Европейски съюз. След първоначално пресяване от национално жури подбраните кандидатури се изпращат на жури от експерти по достъпността на европейско ниво, които избират победителите и категориите за „специално отличие“.

Избраните категории могат да се различават за различните години. В контекста на наградата „Достъпен град“ за 2018 г. бе присъдено специално отличие в допълнение към

победителите, заели първо, второ и трето

специалното отличие на град, който успя с голяма находчивост да адаптира нуждата си от достъпност така, че да функционира в хармония с нуждата от опазване на историческия градски център и сложната му хълмиста топография.

Тези награди подчертават, че подобряването на достъпността не винаги изисква мащабни инвестиции или основен ремонт. То може да се фокусира върху разбирането на нуждите и използването на ограничените ресурси за най-добър ефект. Дори малките промени могат да са от значение, за да се създадат условия за участие на хората в градския живот.

Комисар Тейсен и печелившите градове по време на церемонията на наградата „Достъпен град“

Лион, Франция

Победител

Първата награда „Достъпен град“ за 2018 г. отиде в Лион, Франция.

Познат като „la Ville des Lumières“ (градът на светлините), Лион е основен европейски метрополис, разположен на границата между северна и южна Европа. Той е изграден около два хълма и се пресича от реките Рона и Сона.

С население от близо 515 000 души, той се състои от Стария Лион, средновековната и ренесансовата част на града, квартал „Прескил“ в стил Хаусман, бизнес квартала „Пар-Дио“ и съвременния квартал „Конфлюанс“.

Широкообхватен подход

Град Лион избра да подходи към достъпността като към широкообхватен въпрос и да инвестира значително в създаването на приобщаваща среда без пречки.

По двете теми за физическа достъпност и достъпност на градския живот Лион въведе програма, която стартира през 2016 г. и ще продължи до 2024 г.

За координиране и насочване на програмата е назначен ръководител на мисията, който е пряко подчинен на Главния секретариат на града. Мрежа, включваща 13 градски департамента, се занимава с изпълняването на

“

С новите покрития в парк „Бландан“ достъпната пътека с гладка повърхност е ясно откриваема и е лесно да се определи разликата между повърхностите.

”

Ерик

Консултиране с лица с увреждания за възможности и приоритети

инициативи, обхващащи култура, образование, детско осигуряване, спорт, човешки ресурси, гражданско участие и обществени места.

Консултативен орган, който се състои от избрани представители, градски служби и 62 местни сдружения, включително хора с увреждания и по-възрастни хора, участва задълбочено в предлагането на приоритети, прегледа на възможностите и наблюдаването на напредъка на изпълнението.

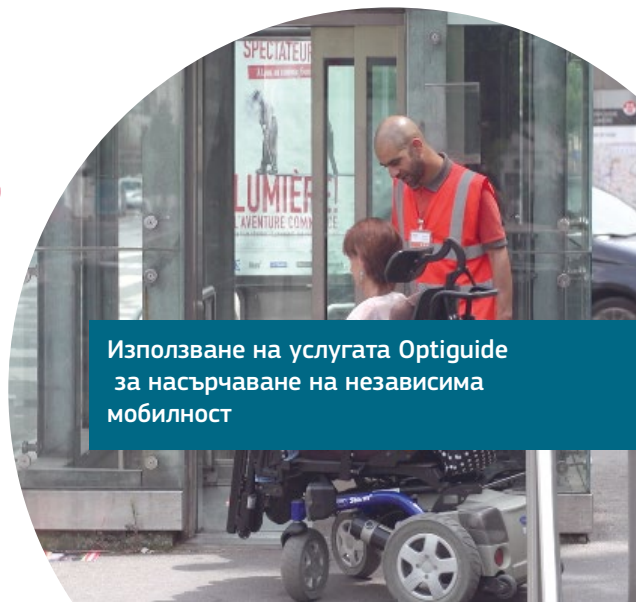
“ Използвам услугата Optiguide, тъй като тя ми дава по-голяма независимост, когато пътувам. Много е окуражаващо да имам здрав човек със себе си.

Мириам

Насърчаване на независима мобилност

Между 2008 г. и 2020 г. се инвестират 97 милиона евро в достъпно метро и достъпни трамваи. Всички автобуси и повечето автобусни спирки вече са достъпни.

Специализираната услуга Optibus за хора с увреждания предоставя над 100 000 пътувания годишно, а 4800 пътувания се правят годишно с помощта на Optiguide, което предоставя информация от врата до врата и индивидуални насоки, за да позволи на хората да пътуват независимо с обществен транспорт.

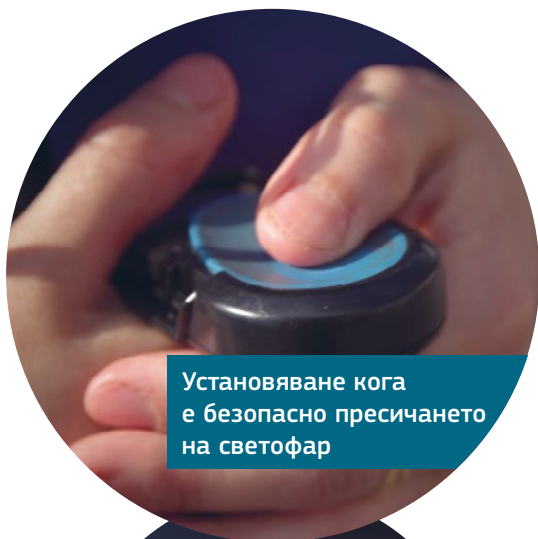
Използване на услугата Optiguide за насърчаване на независима мобилност

Използване на технологиите за премахване на пречките

Уебсайтът на града има страница, предназначена за хора с увреждания, която събира на едно място цялата полезна информация за достъпа и по други въпроси. Списанието на града е налично в брайл и аудио формат.

Достъпни съоръжения за спорт и отдих: жена получава помощ за достъп до плувен басейн

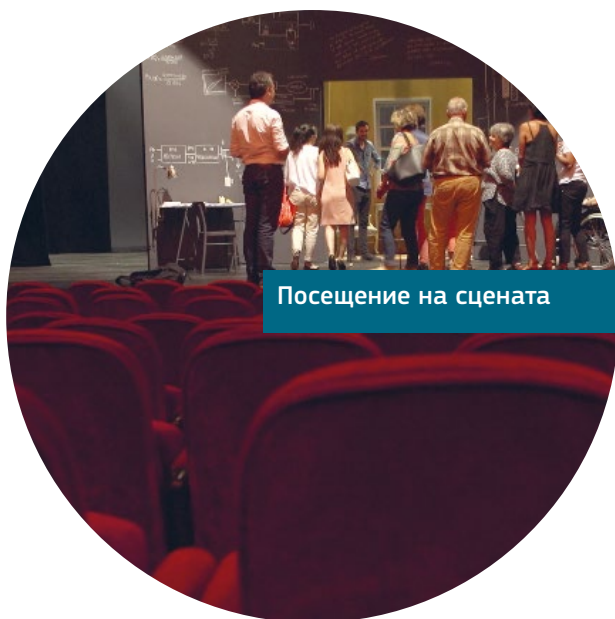
Установяване кога е безопасно пресичането на светофар

Приложението на града съдържа функция, която позволява на живущите да съобщават за неизправности в осветлението или други пречки в достъпността. Геолокацията и снимките позволяват на градските служби да се намесват бързо и да се справят с проблеми. Приложението позволява на потребителя също да идентифицира места за паркиране, предназначени за хора с увреждания.

Приложението `enform@lyon` бе въведено за насърчаване на спортни дейности на налични в града съоръжения. Приложението включва маршрути, които могат да се следват от хора с ограничена подвижност.

Приложение за обществен транспорт позволява на пътуващите да избират най-достъпния маршрут, като например идентифицира по-кратки маршрути или такива с хоризонтален достъп. Приложението съдържа функция за "предупреждение за достъпност", която съобщава на хората за повреди и ремонти на асансьори и ескалатори.

Посещение на сцената

“ Мисля, че е
страхотно, че можем
да посещаваме
театралните
сцени. Това ни
дава разбиране за
малките детайли на
представлението. Ние
наистина сме ВИП.

Лиз

Култура и образование

Театър „Селестен“ организира тактилни посещения на сцените и срещи с актьорите, за да позволи на хората с нарушено зрение да разбират по-добре как работи театърът. Той предлага също места за инвалидни колички, помощни устройства за слушане и отделна политика на ценообразуването за посетители с увреждания.

Библиотеките в града съдържат над 3500 аудио книги и осигуряват услуга за помощ на възрастни хора и тези с увреждания, които не могат да носят книги сами. През 2016/2017 г. са проведени 15 лекции и изложби с описание на жестомимичен език и аудио.

Градът вярва в значимостта на интегрирането и приобщаването на деца с увреждания в традиционното общество, затова на всички деца се предоставя достъп до спортни дейности и училищни ресторанти. За осъществяване на тази политика за пълен достъп се инвестират допълнително 110 000 евро за подсилване на надзорния екип и

обучаване на 120 директори на училища и други институции.

Интеграция и приобщаване у дома и на работа

Програмата на града включва предоставяне на достъп до 700 сгради и обществени зони на стойност 38 милиона евро

Приложен е експериментален подход за жилища за различни поколения в комплекс от 75 единици, 25 от които са запазени за по-възрастни хора и такива с увреждания, като се предоставя денонощна услуга за помощ.

В сектора на заетостта всички новоназначени общински служители преминават обучение за информираност относно уврежданията и интеграцията на работното място е значително над законовите изисквания, като хората с увреждания заемат 7,8% от работните места в града. Между 2016 и 2018 г. Лион инвестира още 1 милион евро за оборудване на работни станции, за да удовлетвори нуждите на служителите с увреждания.

Любляна, Словения

Втора
награда

Любляна, столицата и вторият по големина град в Словения, получи второ място на наградите „Достъпен град“ за 2018 г.

Градът с население над 288 000 души се намира на място в централна Словения, където се събират четири географски региона, а река Любляница преминава през него. На юг градът се простира върху равните Люблянски блата, а останалите страни са заобиколени от хълмове.

Градът е запазил историческото си наследство и се наслаждава на множество зелени пространства.

Създаване на достъпна екозона

Любляна спечели титлата „Европейска зелена столица“ през 2016 г. и работи за съчетаването на целите за подобрена достъпност с намалени емисии, за да създаде град, който е по-добър за всички.

Центърът на града е преобразен в достъпна „екозона“ с много ограничен моторизиран трафик, запълнени празнини между паветата, тактилни насочващи ленти, скосени бордюри и рампи.

Проблемите с достъпа могат да се съобщават по телефон, чрез интернет или с помощта на приложение, наречено Better Outdoors. Съгласно схемата „Бърз ремонт“ градът се справя в рамките на 24 часа със спешни жалби, засягащи достъпа.

В зоната е налице безплатно пътуване с електрически автомобили, 3 от 6 от които позволяват достъп за инвалидни колички. Предлагат се също пътувания с електрически влак и въжена линия нагоре по хълма до Люблянския замък.

За граждани с увреждания, особено хора с увреден слух, животът в Любляна е по-лесен и всяка година по-достъпен чрез визуални електронни медии и обществени обявления. Радваме се, че общината ни се грижи много добре за хората с увреждания.

Николай Вогел,
Градска асоциация
на глухите, Любляна

Рампа на „Месарския мост“ в центъра на града

Предвижване в града

Всички автобуси в града са с нисък под и осигуряват място за ползвачи инвалидни колички, повечето разполагат с рампи за качване и звукови и визуални обявления. Автобусните спирки в центъра на града осигуряват информация в реално време относно пристигащите автобуси и още спирки ще се оборудват с такава технология през идната година.

Пътуването е безплатно за гражданите с увреждания и лицата, които се грижат за тях. Система с уникални идентификационни карти позволява бързо осигуряване на помощ при необходимост по време на пътуване.

Услуга при поискване, която потребителите могат да повикат, когато им е необходима, се предлага за нуждаещите се от транспорт от врата до врата.

В допълнение към множеството нови пешеходни мостове над реката „Месарският мост“ осигурява достъп за инвалидни колички до корабчета.

Градските обществени тоалетни са безплатни и понастоящем 10 от 19 са достъпни.

Интелигентен, достъпен туризъм и култура

От 2016 г. в центъра на града работи информационен пункт, специализиран в информацията за посетители на възраст над 65 г. и такива с увреждания.

Предлага се карта на града с достъпни местоположения.

Тактилна пътека на улица Чопова в центъра на града

“ През годините Любляна се превърна в съвременен европейски град, все повече адаптиран за хора с увреждания. Началото бе положено с рампи, след това се появиха звуковите светофари на кръстовищата. През последните няколко години имаме също обявления в градските автобуси и в асансьорите, особено в здравните институции. Също така е важно да даваме възможност на хора с инвалидни колички да влизат в сгради с обществено значение, като банки, пощенски клонове, здравни центрове, общини, административни звена.

Д-р Луй Шпрохар
Асоциация на слепите, Любляна

Въведени са също интелигентни решения, които да направят културния живот на града по-достъпен. Те включват жестомимичен превод в театрите, тактилни експонати и карти (например на замъка), адаптирани видеоматериали, многосетивно насочване и лесна за използване информация.

Онлайн информацията от града отговаря на стандартните за уеб достъпност и се планират допълнителни подобрения. Уебсайтът включва средство за гражданите да комуникират пряко с градските власти.

Достъп до работа

Възможностите за работа и адаптираните социални жилища, както и достъпният обществен транспорт, правят Любляна привлекателен град за живеене и работа за хора с увреждания.

Има богата гама от инициативи за насърчаване както на открити, така и защитени възможности за работа. Пример за социално предприемачество е ресторантът Druga Violina в стария градски център, където хората с интелектуални увреждания участват в реална работна среда.

“ Инициативата за по-висока достъпност ни дава надежда, че Любляна ще стане дори по-достъпна.

Санди
Градска асоциация на глухите, Любляна

OVIRAntlon – триатлон, в който участниците трябва да преодоляват препятствия, които хората с увреждания срещат в ежедневието

Достъпността: ключов индикатор за качеството на живот

Кметът на Любляна подчертава значението на достъпността като ключов индикатор за качеството на живот в града и изисква от градските служби да дават приоритет на проблемите с достъпа и защитата на най-уязвимите групи в обществото.

Общата политика на града по отношение на устойчивата среда е да се гарантира, че цялото строителство се основава на принципа на приобщаване както за живущите, така и за посетителите.

Введена е цялостна система за наблюдение за цялото строителство

и един от ключовите индикатори за удовлетвореност е достъпността за групите с ограничена подвижност. Тези усилия се признават и приветстват от организациите за хора с увреждания в града.

Следващи стъпки

Плановете за допълнителни подобрения на достъпността включват подобрения на уеб достъпността, продължаващо адаптиране на съоръженията и съдържанието в културните институции на града, монтиране на тактилна наземна маркировка и осигуряване на пълната достъпност на социалните жилища. Обучаването на персонала относно осведомеността за увреждания също е ключов приоритет.

Люксембург, Люксембург

Трета
награда

Град Люксембург с население от 116 328 бе удостоен с трета награда „Достъпен град“ за 2018 г.

Изградени върху камък и датиращи от 963 г. н.е., тесните улици и стръмните наклони представляват съществени предизвикателства за достъпността за техническите отдели на града.

Общината е поела ангажимент за подобряване на достъпността за хора с увреждания и по-възрастни хора и работи за изпълняването на план за действие, основан върху Конвенцията на Организацията на обединените нации за правата на хората с увреждания.

“

Градският транспорт на общината на Люксембург се подобри и повечето пътници са услужливи. Някои магазини имат рампи, докато други помагат на клиентите за достъп. Строителните площадки обикновено са обезопасени. При проблеми винаги може да се установи контакт с общината. Като цяло непрекъснато се полагат усилия

”

Жоел Йош
Член на съвместния комитет

Scenes From the Annual Mobility Week

Проектиране за всички

Градът Люксембург има ясен фокус върху концепцията за „конкретни нужди“ вместо да идентифицира хората според увреждането им. В основата на тази философия е концепцията за проектиране за всички, която предполага създаване на среда, в която всеки може да живее комфортно.

Примерите за подобрения, които са били полезни за всички, включват звукови сигнали на всички места за пресичане на улицата, оборудване на автобусите с рамки и осигуряване на звукови и визуални известявания на всички автобуси.

В допълнение към достъпния обществен транспорт има минибуси, които вземат хората от дома им и предлагат намалена тарифа за ползватели на инвалидни колички.

Насърчаване на достъпността

Градът провежда седмици за повишаване на осведомеността, за да насърчава по-добро разбиране на достъпността и приобщаващ живот.

Програмата включва годишната Седмица на мобилността, музикален фестивал и Гала на приобщаването, в които участват изпълнители с увреждания, както и достъпни обиколки на града и музея с гид.

Сцени от годишната Седмица на мобилността

За всички събития се осигурява достъпно паркиране и тоалетни, както и се организират достъпни автобуси.

Градският отдел за информация и специфични нужди работи с туристическата служба, музеите и другите обществени места, които са направени достъпни

– регистрационната служба е един от примерите. Всички избирателни пунктове също са достъпни. Всички нови и ремонтирани сгради прогресивно се привеждат в съответствие със стандартите за достъпност.“

Музеят има изложба, наречена „Музей за всички“, която интегрира нуждите на всички граждани, включително имигранти, деца и възрастни хора, използвайки език, който е разбираем за всеки.

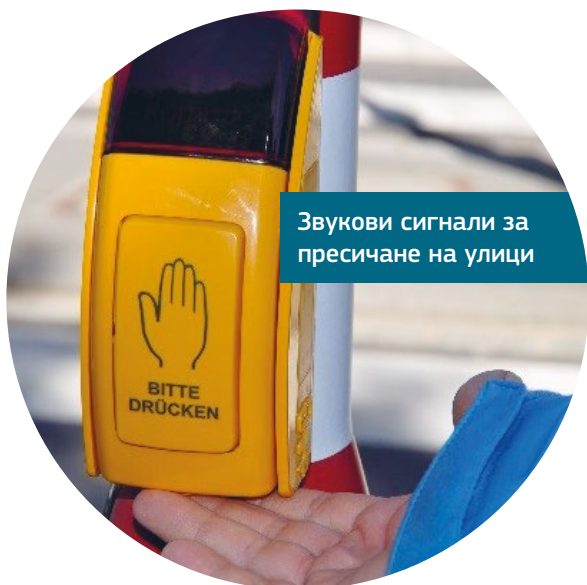
Даване на пример

Общината не се ограничава с правните си задължения и отговаря на предизвикателствата за достъпността с ентузиазъм във всички отдели както на политическо, така и на официално ниво.

Всички отдели се занимават с осъществяването на дневния ред за достъпността и всички инициативи се финансират изцяло от града.

Благодарение на ясно определен централен офис, ръководен от Мадлен Кайзер, както и силно сътрудничество с всички представителни организации на хора с увреждания, гр. Люксембург постигна значителен напредък към по-достъпна инфраструктура и повишена осведоменост за различните въпроси, засягащи хората с увреждания, което на свой ред стимулира положителни действия в други градове в страната и региона.

Звукови сигнали за пресичане на улици

Патрик Хурст

Президент на асоциацията Nëmme Mat Eis

Всички заседания на Съвета се превеждат на жестомимичен език и се предоставя помощ под всякаква друга необходима форма. Три пъти годишно се провеждат курсове по немски жестомимичен език (на различни нива), които са отворени за обществото.

Успехът на тези инициативи се основава на сътрудничеството с хора с конкретни нужди за идентифициране на проблемите и определяне на приоритетите.

Възможности за работа

Общината е силно ангажирана с предоставянето на заетост на хора с увреждания. Понастоящем 5,75% от общинските служители са хора с увреждания, включително тези с проблеми при ученето и работници, които са получили увреждания по време на кариерите си.

Отдела по интеграцията и специалните нужди подкрепя тези работници с адаптиране на работната среда, специален транспорт или при други нужди.

Оползотворяване на технологиите за насърчаване на достъпността

През 2017 г. общината лансира два нови проекта за осигуряване на достъпни технологии.

Първият е нов уебсайт, разработен да отговаря на стандартите за отзивчив уеб дизайн, който е достъпен за слепи

Интересен факт за достъпността в града ни е технологията за Bluetooth позициониране, която улеснява хората с увредено зрение да намират автобусни спирки и да получават известия за следващата автобусна спирка с помощта на мобилно приложение.

Жозиан Ром

Член на съвместния комитет

хора, използващи екранни четци. Отделът по комуникации и връзки с обществеността също работи за осигуряване на това, всички негови онлайн публикации, като брошури и флайери, също да са достъпни за лицата, използващи екранни четци. Те също така насърчават другите, работещи в сферата на графичния дизайн и комуникациите, да правят същото.

Втората нова инициатива бе въвеждането на системи за позициониране на автобусните спирки за осигуряване на информацията относно следващия пристигащ на спирката автобус на ползвателите на приложението на града. Това е особено ценно за хора с увреждания на зрението, но също така ще се разширява във времето в полза на туристи и други ползватели на обществен транспорт.

Вибор, Дания

Специално
отличие

Вибор в Дания получи специално отличие за „Достъпност в историческа среда“. Тази награда е признание за постигнатото в подобряването на достъпността въпреки предизвикателствата от страна на историята и на топографията.

Вибор, който има 50 200 жители, е един от най-старите градове в Дания, датиращ от 900 г. пр.н.е., и е разположен на склонове над две езера. Градът се характеризира със стръмни улици, тесни проходи и павирана настилка.

Приобщаващо културно наследство

Началната точка за инициативите за достъпност във Вибор бе проектът „Достъпност в исторически градски център – нови начини за подобряване на културното

наследство във Вибор“, който бе разработен от града и четири датски фондации между 2010 и 2016 г.

Целта на проекта бе да се намерят иновативни решения както за премахване на физическите пречки, така и за подобряване на комуникацията, за да бъде историческото наследство на Вибор налице за всички без да се уврежда автентичността му.

Достъпност без неудобства

Бе поставен ясен фокус върху решения, които „не създават неудобства“; с други думи, дискретни и приобщаващи решения вместо „специални“ съоръжения, които открояват хората с увреждания.

“ Като потребители ние участвахме активно в етапа на зараждане на този проект, което ни дава голямо удовлетворение.

Радваме се, че достъпността се разглежда в по-широк аспект, отколкото само във физическия.

Процесът беше позитивен. Предложенията ни бяха приети и развити допълнително, което е много важно за нас. Сигурни сме, че това ще е полезно и за други хора.

Член на местната работна група на Вибор

Новият площад Нюторв

В историческия град няколко обществени площада, градини и улици са направени достъпни с нова равна настилка, рампи и тактилни насочващи ленти. Площад Нюторв е нова изцяло достъпна обществена зона, която бе създадена от стар автомобилен парк.

Най-стръмните улички в града са модифицирани с платформи за почивка и в няколко градски градини са направени нови рампи.

Използваните навсякъде материали отразяват наличния градски пейзаж – за новите изравнени настилки, места за почивка и рампи е използван гранит. Новите знаци и модели на града са направени с томбак (сплав от мед и цинк) – този материал вече е използван за пейките, кошчетата и др. в града.

Тези нови елементи подобриха привлекателността на града за всеки и създадоха импулс за нови културни събития и съоръжения, включително улични пазари, кафенета на открито и концерти.

Съвременни комуникации за исторически град

Разработен е триизмерен модел на града, който позволява на хората с нарушения на зрението да „усетят“ града. Информация се предоставя като текст и в брайл.

Приложението Spot Viborg развежда посетителите по три маршрута в историческия град. Използвайки GPS проследяване, звук и картина, приложението предоставя също информация

за достъпни тоалетни и места за паркиране. За тези, които не желаят да следват фиксиран маршрут, приложението също така посочва индивидуални атракции, оставяйки посетителя свободен да създава собствен маршрут. Приложението е налично на датски, английски и немски език.

Планът е да се оцени приложението след три години използване и да се определят необходимите промени или допълнителни разработки.

Политическа ангажираност и участие на общността

Визията на община Вибор е, че всеки следва да има възможност да води здравословен и активен живот с достъп до богата гама от културни, развлекателни и други изживявания. През 2009 г. градът прие Политика за хората с увреждания. Тя бе основана на мнения от работни семинари и срещи с местни граждани, организации на хората с увреждания и възрастните хора, както и основните заинтересовани лица за градския център. Политиката включва контролен списък за достъпност, обхващаща обществени пространства и сгради, с препоръки за действия.

Триизмерен тактилен модел на града

Гладките пътеки сигуряват лесен достъп без загуба на историческия контекст

Съвет за хората с увреждания предоставя препоръки на общината по всички проекти за строеж на обществени сгради и има две съвместни работни групи, които се концентрират върху „естествена достъпност“ и достъпността на града.

Градът счита, че този подход, който работи на всички политически и управленски нива, е най-ефективният начин за осъществяване на напредък.

Политиката излага ценности и принципи, както и приоритети за действие.

Проектът „Достъпност в исторически градски център – нови начини за подобряване на културното наследство на Вибор“ бе разработен и изпълнен в сътрудничество с „Комисия по познанията“, която включва представители на националните датски организации с опит в областта на достъпността, и местна

работна група, състояща се от местни експерти по достъпността и основни заинтересовани лица на градския център, включително местното туристическо бюро и търговска асоциация.

Какво следва?

Град Вибор планира да продължава тази инициатива, надграждайки върху наученото. Сред бъдещите проекти е допълнителното развитие на областта около катедралата и разширяване на наличния проект за предоставяне на приобщаващ достъп до богатата гама от атракции, включително музеи, театри и изложби, както и повече градски площи и градини.

Участие за награда „Достъпен град“ за 2019 г.

Наградата „Достъпен град“ се организира от Европейската комисия заедно с Европейския форум на хората с увреждания. Тя насърчава градовете да споделят опита си и да подобряват достъпността за всеобщото благо.

Желаете ли проектите на града ви да бъдат включени в следващата брошура на наградата „Достъпен град“? Искате ли да споделите опита и действията си с други градове?

Участвайте в наградата „Достъпен град“ за 2019 г.!

Деветото издание на наградата ще стартира през пролетта на 2018 г. (предстои потвърждаване на датата). Кандидатури могат да се подават чрез изпращане на онлайн формуляра за кандидатстване до посочения срок. Подробна информация можете да намерите на адрес <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1141>

Участието за наградата „Достъпен град“ е не само възможност да получите признание, но също така уникален шанс да преразгледате текущата ситуация в града си за целите на собственото си вътрешно одитиране и да измерите напредъка. Разглеждането на въпросите във формуляра за

кандидатстване е отличен начин да анализирате собствените си политики за достъпност и да идентифицирате силните и слабите им страни.

Кой може да кандидатства?

Кандидатът трябва да е държавен орган на град с над 50 000 жители в една от държавите членки на ЕС. В държави членки с по-малко от два такива града градски области, съставени от два или повече града, също могат да участват, ако общото им население превишава 50 000 жители. Тъй като наградата „Достъпен град“ не може да се печели от един и същ град две последователни години, градът победител през 2018 г. не е поканен да участва отново през 2019 г. Всички други градове, включително подгласниците, спечелилите втора и трета награда и градовете със специално отличие, се насърчават да участват отново.

За помощ при подготовката за участие в конкурса бележката за насоки и правилата за участие са на разположение на всички официални езици на ЕС на уебсайта на наградата „Достъпен град“:

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1141>

Процес на подбор

Журието разглежда предприетите и планираните мерки в следните области:

- изградена среда и обществени пространства;
- транспорт и свързаната с него инфраструктура;
- информационни и комуникационни технологии, включително нови (ИКТ);
- обществени съоръжения и служби.

Журието ще оценява кандидатурите, вземайки под внимание следните пет критерия:

- обхват на действията;
- собственост, ниво на ангажираност;
- въздействие;
- качество и устойчивост на резултатите;
- участие на хората с увреждания и съответните партньори.

Процесът на подбор се разделя на две фази: предварителен подбор на национално ниво и финален подбор на европейско ниво. **Националното жури** във всяка държава избира максимум три града от националните кандидати, използвайки критерии за оценка, предоставени от Европейската комисия. Тези национални кандидати преминават към втората фаза на конкурса и се оценяват от **европейското жури**.

Получателят на наградата „Достъпен град“ за 2019 г. ще бъде обявен **в началото на декември 2018 г.** Церемонията е част от ежегодната конференция по повод Европейския ден на хората с увреждания в Брюксел.

Секретариат на наградата

„Достъпен град“

Секретариатът на наградата „Достъпен град“ може да съдейства с подготовката. Ако се нуждаете от допълнителна информация, моля, обърнете се към: **secretariat@accesscityaward.eu**

2018

Европейска година
на културното
наследство

#EuropeForCulture

Следващата награда „Достъпен град“ ще е свързана с честването на Европейската година на културното наследство

През 2018 г. Европейският съюз чества културното наследство. Затова следващото издание на наградата „Достъпен град“ ще отдава признание на градовете, които са положили усилия тяхното наследство и култура да са достъпни за всички.

Наред с традиционните първо, второ и трето места ще бъдат присъдени две специални награди за отбелязване на постиженията в достъпността на наследството и културата. Докато едната специална награда ще следва стандартните правила за присъждане на град с над 50 000 жители, другата за първи път ще дава възможност на градове с население под 50 000 жители да участват в конкурса и да спечелят награда.

Уебстраницата на наградата „Достъпен град“ ще се актуализира редовно през идните месеци, затова очаквайте допълнителна информация за тези специални награди.

За контакт с представители на ЕС

Лично

В целия Европейския съюз съществуват стотици информационни центрове „Europe Direct“. Адресът на най-близкия до Вас център ще намерите на уебсайта https://europa.eu/european-union/contact_bg

По телефона или по електронна поща

Europe Direct е служба, която отговаря на въпроси за Европейския съюз. Можете да се свържете с тази служба:

- чрез безплатния телефонен номер 00 800 6 7 8 9 10 11 (някои оператори може да таксуват обаждането),
- или стационарен телефонен номер +32 22999696, или
- по електронна поща чрез формуляра на разположение на адрес https://europa.eu/european-union/contact_bg.

За да намерите информация за ЕС

Онлайн

Информация за Европейския съюз на всички официални езици на ЕС е на разположение на уебсайта Europa на адрес https://europa.eu/european-union/index_bg

Публикации на ЕС

Можете да изтеглите или да поръчате безплатни и платени публикации на адрес <https://publications.europa.eu/bg/publications>. Редица безплатни публикации може да бъдат получени от службата Europe Direct или от Вашия местен информационен център (вж. https://europa.eu/european-union/contact_bg).

Право на ЕС и документи по темата

За достъп до правна информация от ЕС, включително цялото право на ЕС от 1952 г. насам на всички официални езици, посетете уебсайта EUR-Lex на адрес <http://eur-lex.europa.eu>.

Свободно достъпни данни от ЕС

Порталът на ЕС за свободно достъпни данни (<http://data.europa.eu/euodp/bg>) предоставя достъп до набори от данни от ЕС. Данните могат да бъдат изтеглени и използвани повторно безплатно, както за търговски, така и за нетърговски цели.

Ежегодната награда „Достъпен град“ е признание за европейски градове за техните усилия да стават по-достъпни за хора с увреждания и за възрастни хора. Тази брошура представя постиженията на победителите за 2018 г. и подгласниците – Лион (Франция), Любляна (Словения), Люксембург (Люксембург) и Выбор (Дания) – и откроява конкретните стъпки, които градовете са предприели, за да подобрят достъпността си. Тези стъпки включват достъпно метро и трамваи, навигационни приложения, „екозони“ с ограничен трафик и събития за осведомяване.

Можете да изтеглите нашите публикации или да се абонирате безплатно на:

<http://ec.europa.eu/social/publications>

Ако желаете да получавате редовно актуална информация за генерална дирекция „Трудова заетост, социални въпроси и приобщаване“, регистрирайте се, за да получавате безплатния електронен бюлетин „Социална Европа“ на:

<http://ec.europa.eu/social/e-newsletter>

socialeurope

EU_Social

